

Agnieszka Justyna Wójcik

Security detention of civilians in non-international armed conflicts in the views of the European Court of Human Rights/Zatrzymanie porządkowe ludności cywilnej w niemiędzynarodowych konfliktach zbrojnych w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

Przedmiotem pracy jest problem zatrzymania porządkowego ludności cywilnej ze względów bezpieczeństwa (ang. *security detention*) w niemiędzynarodowych konfliktach zbrojnych (dalej „NMKZ”), zwłaszcza w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej „ETPCz”). Praca analizuje, czy w świetle prawa międzynarodowego istnieje podstawa prawna do dokonania takiego zatrzymania w trakcie NMKZ. Wybór tego tematu podyktowany był nie tylko istnieniem szeregu nurtujących problemów prawnych, ale przede wszystkim jego praktycznym aspektem. Zatrzymanie porządkowe pozostaje bowiem częstą i typową praktyką podczas NMKZ, a jednocześnie niesie ono ze sobą konkretne i namacalne zagrożenia naruszenia praw i wolności ludności cywilnej.

Wobec niejasności tego zagadnienia i fundamentalnej zasady zakazu arbitralnego pozbawiania wolności, praca skupia się też na gwarancjach proceduralnych osób zatrzymanych, zwłaszcza w świetle orzecznictwa ETPCz i odpowiednich regulacji międzynarodowego prawa humanitarnego. Praca analizuje też zakres, w jakim niepaństwowe grupy zbrojne są związane obowiązkami w przedmiocie ochrony praw człowieka w warunkach konfliktu zbrojnego.

Jako główną tezę pracy należy wskazać to, iż obecne ramy prawne są niewystarczające dla zapewnienia odpowiedniej ochrony praw ludności cywilnej przed i w trakcie zatrzymania porządkowego podczas NMKZ. Jednocześnie jednak z uwagi na widoczną niechęć państw w XXI w. do przyjmowania nowych zobowiązań w zakresie ochrony praw człowieka, obecnie jedynym sposobem na przełamanie tego impasu wydaje się promowanie mechanizmów typu *soft-law*.

W kontekście całej pracy szczególna uwaga zwrócona jest na pojawiające się luki prawne oraz nieścisłości w orzecznictwie międzynarodowych sądów, a także sformułowane zostały wnioski *de lege ferenda*